

УПРАВНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
Број: I-01-7/3
Датум: 08-12-2020
КРАГУЈЕВАЦ

Република Србија
УПРАВНИ СУД
ОДЕЉЕЊЕ У КРАГУЈЕВЦУ
I-5 У 17928/18
Дана: 23.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Снежане Алексић, председника већа, Мире Василијевић и Драгане Максимовић, чланова већа, са судским саветником Марком Радосављевићем, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца проф. др Небојше Арсенијевића из Крагујевца, Српских добровољаца 35/04, против туженог Савета Универзитета у Крагујевцу, Јована Цвијића бб, ради поништаја одлуке број II-01-748/6 од 24.08.2018. године, у предмету избора ректора Универзитета, у нејавној седници већа, одржаној дана 23.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

I Тужба СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА одлука Савета Универзитета у Крагујевцу број II-01-748/6 од 24.08.2018. године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

II ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Оспореном одлуком, ставом 1. диспозитива поништава се одлука Савета Универзитета у Крагујевцу о избору ректора Универзитета у Крагујевцу број II-01-147/3 од 27.02.2018. године, чиме се разрешава проф. др Небојша Арсенијевић дужности ректора Универзитета у Крагујевцу за мандатни период од три године почев од 01.09.2018. године, а у ставу 2. диспозитива је наведено да ову одлуку објавити на сајту Универзитета у Крагујевцу.

У тужби, поднетој овом суду дана 01.10.2018. године, тужилац оспорава законитост решења туженог органа из свих законом предвиђених разлога. Наводи да је изрека одлуке дата у ставу 1. нејасна, а и ако се прихвати да је јасна, онда свакако није заснована ни на једном важећем пропису. Наиме, поништавањем управног акта у

смислу члана 187. став 1. Закона о општем управном поступку уклањају се све правне последице које је управни акт произвео и онемогућава се да такав акт даље производи правно дејство. Стога ако је тужилац изабран на дужност ректора незаконитим актом, а тај акт се поништава, онда он не може да буде разрешен дужности. Разрешен дужности може да буде само када је на основу пуноважног правног акта изабран на дужност. Према томе, нејасне су правне последице поништења одлуке о избору тужиоца на место ректора из изреке побијане одлуке, да самим поништењем одлуке се тужилац уједно и разрешава дужности. Сматра да је на тај начин учињена повреда правила поступка из члана 187. став 1. Закона о општем управном поступку. Даље наводи, да према изричитој законској одредби из члана 183. став 4. Закона о општем управном поступку, о овом ванредном правном средству је требао да одлучује другостепени орган или надзорни орган, што у сваком случају то није тужени, те је оспорену одлуку донео и ненадлежни орган. Такође наводи да поступак разрешења ректора може да се покрене само ако је ректор изабран и ступио на дужност на незаконит начин, односно ако је одлука о његовом избору у свему у складу са законом и Статутом Универзитета у Крагујевцу, а не ако је ништава. Наглашава да Савет Универзитета у Крагујевцу није нашао да је поступак о избору ректора спроведен на незаконит начин и/или да је поништена Одлука о избору ректора Универзитета у Крагујевцу од 27.02.2018. године донета супротно закону и Статуту Универзитета у Крагујевцу. Напротив, тужени не спори законитост поништене одлуке. Као разлог за фактичку немогућност извршења Одлуке о избору ректора од 27.02.2018. године тужени наводи да је тужилац разрешен дужности ректора решењем министра просвете, науке и технолошког развоја од 04.06.2018. године и да је тужени због тога донео одлуку од 27.06.2018. године којом је проф. др Ненад Филиповић именован за вршиоца дужности ректора на мандатни период од 6 месеци. Међутим, тужилац је разрешен дужности ректора решењем од 04.06.2018. године, али то разрешење се односи на претходни мандат, па нема везе са поништенom одлуком о његовом избору на нови мандат. Тужени није утврдио наведену битну чињеницу, односно извео је погрешан чињенично правни закључак да је решење министра сметња тужиоцу за нови мандат на који је на легалан начин изабран. Против наведеног решења министра тужилац је покренуо управни спор. У конкретном случају, Универзитет у Крагујевцу је изабрао за ректора тужиоца за мандатни период од 3 године који је требао да почне 01.09.2018. године, па би ступањем на дужност тужиоца, престала дужност вршиоца дужности ректора, јер вршилац дужности ректора мења орган пословођења, док Универзитет не изабере ректора. Даље наводи да ако је тужени хтео формалноправно да донесе било какву исправну одлуку, онда је требао само да донесе одлуку којом би констатовао да Одлука о избору вршиоца дужности ректора престаје да важи ступањем на дужност новог ректора и омогући тужиоцу несметано да врши дужност на коју је законито изабран. Овако, крајње нејасним и контрадикторним разлозима тужени је учинио повреду правила поступка из члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку, а свој чињенично правни закључак није засновао ни на једном важећем пропису. Даље наводи да је предмет побијања у овом управном спору одлука о поништењу одлуке о избору ректора, а не одлука о разрешењу ректора, али тужилац се из моралних разлога изјашњава на наводе из образложења оспорене одлуке, истичући да ни једним законом није прописано да доношење одлуке од стране Агенције за борбу против корупције представља разлог за разрешење ректора, па су неосновани наводи туженог да предметно решење Агенције представља разлог за разрешење ректора у смислу члана

75. став 1. алинеја 2. Статута Универзитета у Крагујевцу. Одлуке Агенције за борбу против корупције могу да представљају само основ за разрешење ректора, с позивом на члан 75. став 1. алинеја 3. Статута Универзитета у Крагујевцу. У прилог наведене тврдње указује на чињеницу да је на основу решења агенције министар просвете, науке и технолошког развоја Савету Универзитета у Крагујевцу наложио да покрене поступак против ректора, овде тужиоца, пред Етичком комисијом, а не да се ректор разреши на основу члана 75. став 1. алинеја 2. Статута Универзитета у Крагујевцу. На основу захтева Савета Универзитета у Крагујевцу, иницираног актом министра од 29.01.2018. године, Етичка комисија Факултета медицинских наука у Крагујевцу, као првостепени орган донела је одлуку од 13.03.2018. године којом се одбија захтев Савета Универзитета да се покрене поступак пред Етичком комисијом Факултета медицинских наука против ректора, овде тужиоца, као неоснован. Против Одлуке Етичке комисије од 13.03.2018. године нико није изјавио жалбу, па је о предметној правној ствари правноснажно одлучено. Како је правноснажном одлуком Етичке комисије одбијен захтев за утврђивање повреде члана 29. Кодекса о академском интегритету и професионалној етици Универзитета у Крагујевцу, то нема основа за разрешење тужиоца, ни по основу из члана 75. став 1. алинеја 3. Статута Универзитета у Крагујевцу. Стога тужени сматра да је оспорена одлука незаконита и да се иста мора поништити, јер је одлука Савета Универзитета у Крагујевцу о избору тужиоца на дужност ректора од 27.02.2018. године донета у свему у складу са законом о општим актом Универзитета у Крагујевцу, што тужени и не спори, па таква одлука о избору се може извршити и зато не постоје нити фактичке, нити правне сметње. Предлаже да уколико постоји нека нејасноћа суд закаже усмену јавну расправу на којој ће тужилац са своје стране и за своје наводе отклонити сваку недоумицу, а затим да донесе пресуду којом се тужба уважа и поништава одлука туженог органа од 24.08.2018. године, а тужени обавезује да тужиоцу накнади трошкове поступка колико буду изнели са законском затезном каматом од дана извршности пресуде у року од 15 дана по пријему пресуде.

У одговору на тужбу, тужени орган оспорава у целости наводе из тужбе тужиоца. Наводи да је приликом доношења оспорене одлуке у потпуности правилно примењен Закон о високом образовању, Закон о општем управном поступку и одредбе Статута Универзитета у Крагујевцу. Несумњиво је право Савета Универзитета у Крагујевцу да по службеној дужности преиспита своје одлуке и исто је утемељено у одредби члана 183. став 4. Закона о општем управном поступку. Савет Универзитета у Крагујевцу је орган који доноси коначне одлуке против којих не постоји могућност изјављивања редовног правног лека, па је у том смислу и надлежан да преиспитује своју одлуку, јер по Закону о високом образовању и Статута Универзитета у Крагујевцу не постоји надзорни орган на Универзитету. Даље наводе да је изрека оспорене одлуке у потпуности јасна и недвосмислена, јер се поништава одлука туженог од 27.02.2018. године, а последица наведене одлуке је и разрешења дужности ректора, тј. тужиоца. Даље наводи да су апсолутно тачни наводи у оспореној одлуци да је постојала фактичка немогућност спровођења одлуке Савета Универзитета од 27.02.2018. године, јер је већ именован вршилац дужности ректора, па друго лице није могло да ступи на функцију. Наиме, вршилац дужности ректора Универзитета у Крагујевцу именован је одлуком Савета Универзитета у Крагујевцу од 27.06.2018. године на мандатни период од 6 месеци. Вршилац дужности ректора је лице које врши

овлашћења органа пословођења и има сва права и овлашћења ректора. Решењем министра просвете, науке и технолошког развоја од 04.06.2018. године тужилац је разрешен дужности ректора Универзитета у Крагујевцу при чему у одлуци није наведено на који се мандат односи разрешење чиме је апсолутно јасно да се разрешење односи на вршење функције ректора Универзитета у Крагујевцу. Околност на коју се позива тужилац да је покренуо управни спор против решења од 04.06.2018. године је у потпуности ирелевантна, јер је наведено решење коначно у управном поступку и извршено и по истом се поступа. Такође наводи да су разлози који су дати у оспореној одлуци у потпуности јасни, кохерентни и у потпуности потврђују основаност донете одлуке. Тужени је дао јасне разлоге за поништај предметне одлуке који су утемељени у прописима који су наведени у образложењу оспорене одлуке. Даље наводи да је део тужбених навода у којем је тужилац навео да нису били испуњени услови за његово разрешење у потпуности неоснован, будући да је тужилац разрешен решењем министра од 04.06.2018. године које решење је коначно. Такође наводи да тужилац оспорава основаност разлога за поништај одлуке од 27.02.2018. године, при чему не даје довољну аргументацију за исто. Тужилац константно у тужбу наводи да се о његовој одговорности изјаснила Етичка комисија Факултета медицинских наука, при чему потпуно занемарује да се о томе да је повредио одредбе Закона о агенцији за борбу против корупције изјаснила Агенција за борбу против корупције два пута и то правноснажно, где је указано да је тужилац подредио приватни интерес јавном интересу. Такође тужилац је кршио одредбе Закона о високом образовању, јер није поступао у складу са налозима просветне инспекције што је резултирало тиме да га је министар просвете, науке и технолошког развоја разрешио дужности ректора. Наиме, оцена је била да је тужилац неподобан за обављање дужности ректора, с обзиром да је повредио одредбе Закона о агенцији за борбу против корупције, због чега је директор Агенција за борбу против корупције изрекао меру јавног објављивања одлуке о повреди Закона о агенцији за борбу против корупције од 22.07.2015. године. Осим тога тужиоцу је још једном 28.11.2017. године изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење тужиоца са јавне функције ректора Универзитета у Крагујевцу. На овај начин је тужилац два пута у периоду од две године повредио Закон о агенцији за борбу против корупције и то на начин који га је по оцени туженог чинио неподобним за обављање јавне функције. Законодавац је одредбом члана 64. став 5. Закона о високом образовању потпуно јасно и недвосмислено прописао ко не може бити ректор. Имајући у виду да је тужилац разрешен дужности ректора у складу са Законом о високом образовању, као и да му је дана 28.11.2017. године изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције ректора Универзитета у Крагујевцу, то је потпуно јасно да тужилац не може да обавља дужност ректора Универзитета, јер не испуњава Законом о високом образовању прописане услове. Такође указује суду на могућност неблаговремености тужбе, будући да је тужилац одлуку туженог примио дана 30.08.2018. године, да на примерку тужбе пише да је примљена у суд 02.10.2018. године, а из достављене тужбе не може се утврдити да ли је тужба послата поштом препоручено. Предлаже да суд одбије тужбени захтев, као неоснован.

Суд је најпре ценио навод туженог да тужба није благовремена, па је нашао да је исти неоснован са разлога што је према повратници која се налази у списима туженог тужилац оспорену одлуку примио дана 30.08.2018. године, а тужбу поднео дана 01.10.2018. године препорученом поштанском пошљићком RE347801909RS, па

како је задњи дан рока за подношење тужбе 29.09.2018. године (субота), то је тужба која је поднета 01.10.2018. године (понедељак) благовремена.

Испитујући законитост оспорене одлуке, у границама захтева из тужбе, сагласно одредби члана 41. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списка предмета ове управне ствари, Управни суд је нашао да је тужба основана.

Из образложења оспорене одлуке произлази да је тужени донео одлуку бр. П-01-147/3 од 27.02.2018. године којом је изабрао тужиоца за ректора Универзитета у Крагујевцу за мандатни период од три године почев од 01.09.2018. године. Туженом је поднет образложени писани предлог од стране најмање 1/3 чланова Савета Универзитета у Крагујевцу за покретање поступка за разрешење тужиоца дужности ректора Универзитета у Крагујевцу на којој је изабран за мандатни период од три године почев од 01.09.2018. године. Даље је наведено да су се подносиоци образложеног писаног предлога позвали на одредбу члан 76. став 1. Статута Универзитета, којим је прописано да поступак за разрешење ректора може покренути Савет Универзитета по поднетом образложеном писаном предлогу од стране најмање 1/3 чланова савета. У образложеном писаном предлогу је наведено да је тужилац неподобан за обављање дужности ректора, с обзиром да је повредио Закон о агенцији за борбу против корупције због чега је директор Агенције за борбу против корупције изрекао меру јавног објављивања одлуке о повреди Закона о агенцији за борбу против корупције од 22.07.2015. године. Осим тога, још једном је 28.11.2017. године изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење тужиоца са јавне функције ректора Универзитета у Крагујевцу. На овај начин тужилац је два пута у периоду од две године повредио Закон о агенцији за борбу против корупције и то на начин који га чини неподобним за обављање јавне функције. Тужени орган је на седници одржаној 24.08.2018. године размотрио образложени писани предлог при чему је имао у виду да је министар просвете, науке и технолошког развоја решењем од 04.06.2018. године разрешио дужности ректора тужиоца и да је дописом од 04.06.2018. године наложено туженом да обезбеди несметан рад Универзитета, па је тужени поштујући наложене мере на првој седници одржаној дана 27.06.2018. године донео одлуку бр. П-01-600/15 којом је проф. др Ненад Филиповић именован за вршиоца дужности ректора на мандатни период од 6 месеци у циљу несметаног рада Универзитета. Након дискусије чланова туженог Савета предложено је да тужени одлуку од 27.02.2018. године поништи, јер су наступили разлози за поништај одлуке прописани одредбом члана 183. став 1. тачка 3. Закона о општем управном поступку, с обзиром да постоји фактичка немогућност извршења предметне одлуке. Наиме, у међувремену на седници туженог од 27.06.2018. године за вршиоца дужности ректора изабран је проф. др Ненад Филиповић, а дужина његовог мандата протеже се и на онај временски моменат када овде тужилац треба да ступи на функцију ректора Универзитета. Стога је тужени орган донео одлуку да се поништи Одлука Савета Универзитета у Крагујевцу од 27.02.2018. године, налазећи да поништај одлуке са собом носи поништај свих последица које се пре свега односе на разрешење тужиоца дужности ректора Универзитета у Крагујевцу пре истека мандатног периода на који је изабран, ценећи посебно да су испуњени и услови из члана 75. став 1. тачка 2. Статута Универзитета којим је одређено да ректору престаје мандат пре истека мандатног периода на који је изабран уколико наступе

разлози прописани законом који га чине неподобним за обављање дужности ректора. Приликом доношења оспорене одлуке тужени је водио рачуна о интересима студената, запослених и Универзитета у Крагујевца у целини, као и о потреби да се јавни поредак заштити савесним и одговорним обављањем функције ректора. Стога је тужени на основу резултата гласања са 17 гласова за, 1 против и 0 уздржаних донео одлуку као у диспозитиву.

По оцени Управног суда, основано се тужбом указује на незаконитост одлуке туженог органа. Ово стога што су у поступку учињене повреде правила поступка које су од утицаја на решење ове управне ствари. Наиме, у диспозитиву оспорене одлуке је наведено да се поништава одлука туженог о избору ректора Универзитета у Крагујевцу од 27.02.2018. године, чиме се разрешава проф. др Небојша Арсенијевић дужности ректора Универзитета у Крагујевцу за мандатни период од три године почев од 01.09.2018. године. Како је диспозитивом оспорене одлуке поништена коначна одлука о избору ректора Универзитета у Крагујевцу од 27.02.2018. године, чиме су уклоњене све правне последице које је та одлука произвела, тј. након што је одлука поништена сматра се да тужилац није изабран за ректора, па самим тим се не може ни разрешавати дужности ректора, јер се поступак разрешења ректора може покренути само ако је ректор изабран и ступио на дужност на законит начин, односно ако је одлука о његовом избору у свему у складу са законом и Статутом Универзитета у Крагујевцу, а не ако је иста поништена. Стога је тужени орган учинио повреду правила поступка из члана 141. став 3. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", број 18/16), којим је прописано да диспозитив садржи кратку и јасну одлуку. Поред наведеног у образложењу оспорене одлуке тужени наводи да су наступили разлози за поништај одлуке прописани одредбом члана 183. став 1. тачка 3. Закона о општем управном поступку, с обзиром да постоји фактичка немогућност извршења одлуке о избору тужиоца за ректора, јер је у међувремену на седници туженог од 27.06.2018. године за вршиоца дужности ректора изабран проф. др Ненад Филиповић, а дужина његовог мандата протеже се на онај временски моменат када тужилац треба да ступи на функцију ректора Универзитета. Међутим, по налажењу суда тужилац основано оспорава наводе туженог, јер сходно члану 76 став 2 и 3 Статута туженог у случају разрешења ректора, пре истека мандатног периода, као и у случају да ректор не буде благовремено изабран Савет Универзитета именује за вршиоца дужности ректора, једног од проректора, на период који не може бити дужи од шест месеци. Дакле, вршилац дужности ректора се именује само у напред наведеним случајевима, па имајући у виду да је вршилац дужности ректора именован 27.06.2018. године, а према одлуци туженог од 27.02.2018. године тужилац је изабран за ректора Универзитета у Крагујевцу за мандатни период од три године почев од 01.09.2018. године, то ступањем на дужност ректора престала би дужност вршиоца дужности ректора, па се сходно наведеном не могу прихватити разлози туженог да постоји фактичка немогућност извршења одлуке о избору тужиоца за ректора, јер је у међувремену на седници туженог од 27.06.2018. године за вршиоца дужности ректора изабран проф. др Ненад Филиповић. Основано тужилац указује и да се решење министра од 04.06.2018. године о разрешењу тужиоца дужности ректора Универзитета односи на претходни мандат. Ово са разлога што је према одлуци од 27.02.2018. године тужилац требао да ступи на дужност 01.09.2018. године, што значи да у тренутку доношења одлуке о разрешењу од 04.06.2018. године тужилац није обављао дужност

ректора по одлуци од 27.02.2018. године. Такође суд налази да се у списима предмета које је тужени орган доставио суду уз одговор на тужбу не налази образложени писани предлог за покретање поступка, разрешења тужиоца дужности ректора Универзитета у Крагујевцу поднет од стране најмање 1/3 чланова Савета Универзитета у Крагујевцу нити тужени у образложењу одлуке наводи колико чланова има Савет Универзитета у Крагујевцу и колико чланова је поднело писани предлог за покретање поступка разрешења тужиоца дужности ректора Универзитета у Крагујевцу. Стога стање у списима предмета, образложење оспорене одлуке и пропис на који се тужени позвао не упућују на одлуку каква је дата у диспозитиву оспорене одлуке, па је тужени учинио повреду правила поступка из члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку. Поред наведеног одредбом члана 63. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да се записник саставља о усменој расправи, другој важнијој радњи у поступку и о важнијим усменим изјавама странака, других учесника у поступку и трећих лица. Ставом 4. истог члана прописано је да записник који је сачињен сагласно пропису јесте јавна исправа и доказ о току и садржини предузетих радњи и датих изјава, изузев у деловима на које је стављена примедба. Одредбом члана 137. став 1. истог закона прописано је да колегијални орган доноси решење већином гласова укупног броја чланова, ако друкчије није прописано. Према правном ставу Управног суда, усвојеном на седници свих судија, одржаној дана 22.04.2019. године, приликом одлучивања колегијални орган је дужан да сачини записник о већању и гласању са седнице колегијалног органа. Када колегијални орган приликом одлучивања сачињава записник о већању и гласању, записник садржи назив органа, радњу која се предузима, место, дан и час када се радња предузима, управну ствар која је предмет поступка, лична имена чланова тог органа и имена присутних чланова, опис тока и садржине већања и гласања за донету одлуку, док записник са седнице колегијалног органа не мора да садржи имена чланова колегијалног органа, већ податак о броју чланова, броју присутних чланова и броју чланова који су за донету одлуку гласали. У списима предмета колегијалног органа достављених Управном суду поводом тужбе изјављене против одлуке тог органа мора се налазити записник о већању и гласању, односно записник са седнице колегијалног органа. Када колегијални орган у мање значајним једностраначким управним стварима усвоји захтев странке о већању и гласању може сачинити забелешку на спису уколико се донетим актом не дира у јавни интерес, или интерес трећих лица нити је законом другачије прописано. Из оспорене одлуке произлази да је исту донео тужени, као колегијални орган, на седници одржаној дана 24.08.2018. године, а у списима предмета, које је тужени доставио суду, нема записника о већању и гласању, нити забелешке на спису да је једногласно одлучено, што представља повреду правила поступка из члана 137. став 1. у вези члана 63. Закона о општем управном поступку, која је од утицаја за одлучивање у овој управној ствари.

Имајући у виду наведено, као и одредбу члана 33. став 2. Закона о управним споровима, а нарочито став 3. према коме је суд обавезан да посебно наведе разлоге због којих није одржао усмену расправу, овај суд је нашао да су се у конкретном случају стекли услови за одлучивање о законитости оспореног решења без одржавања усмене јавне расправе. Ово стога што је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака ради утврђивања чињеничног стања, а не ради се ни о другим Законом о управним споровима прописаним ситуацијама по којима је одржавање усмене јавне расправе обавезно.

Са напред наведених разлога, налазећи да је оспореном одлуком повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је одлучио као у ставу I диспозитива пресуде, на основу одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима и предмет вратио надлежном органу на поновно одлучивање, сагласно одредби члана 42. став 1. истог закона, при чему је тужени орган дужан да донесе нову и на закону засновану одлуку, везан правним схватањем и примедбама суда у погледу поступка изнетим у пресуди, сагласно одредби члана 69. став 2. наведеног закона.

Одлуку о трошковима спора суд је донео на основу чл. 66. и 67. Закона о управним споровима, чл. 151.и 163. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), који се сходно примењује на основу члана 74. Закона о управним споровима, па је захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора, одбио као у ставу II диспозитива пресуде, јер захтев није опредељен по врсти и износу трошкова, за које тужилац тражи накнаду.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 23.10.2020. године, I-5 У 17928/18

Записничар
Марко Радосављевић,с.р.

Председник већа-судија
Снежана Алексић,с.р.

За тачност отправка
управитељ писарнице

AJ

